

L'informe relatiu a les eleccions del 87 detecta voluminoses irregularitats

4.000 milions de despeses electorals amagats al Tribunal de Comptes

Segons l'informe relatiu a les despeses electorals dels partits en la campanya de 1987, tant pel que fa a les eleccions generals com a les del Parlament Europeu, les empreses contractades per les organitzacions polítiques van amagar gran part de les facturacions.

La totalitat dels partits hauria pogut gastar més diners en la campanya dels que estipula la llei electoral.

ARXIU

El Tribunal de Comptes, un organisme fiscalitzador dels moviments comptables de societats subjectes a control públic, va acabar, a mitjan mes de maig, l'informe relatiu a les despeses electorals de la totalitat dels partits polítics que van concórrer a les eleccions generals i europees del 1989, segons que estableix la llei electoral del 1987.

El Tribunal de Comptes és un organisme de l'estat amb una composició establerta d'acord amb la representació dels partits polítics i coalicions presents al Congrés i en què el PSOE té la majoria.

D'altra banda, aquest organisme, que demostra que disposa de mitjans fiscalitzadors limitats, problema que fa que el tribunal conclouga els seus informes amb més de dos anys de retard. O fins i tot més temps, ja que encara treballa en l'informe corresponent a les eleccions municipals i autonòmiques del 1987, l'elabora-

ció del qual és molt més complexa perquè a aquest tipus de comicis concorre un major nombre de candidatures.

Així mateix, el Tribunal de Comptes no té capacitat sancionadora, i ha de limitar-se a exposar les irregularitats detectades en la corresponent comissió parlamentària del Congrés, i si aquesta ho considera oportú, trasllada l'informe a la Fiscalia General de l'Estat perquè hi actue en conseqüència.

No hi ha dades que permeten asseverar que totes les empreses que es citen a continuació hagen alterat les factures fetes als partits polítics per als quals van treballar en la campanya electoral de 1989, però, de la mateixa manera, res no obliga a creure el contrari. La majoria de les empreses han declarat aquests ingressos a Hisenda, però el que s'investiga no és el compliment d'aquesta obligació, sinó el fet d'haver-ho fet després al període d'investigació del Tribunal de Comptes.

Així mateix, aquelles empreses que asseguren que tenen les facturacions en regla afirmen que no van facilitar a aquest organisme auditor les facturacions als partits polítics perquè desconeixien que hi haguera obligació real de fer-ho. En qualsevol cas en un estat de dret s'estableix la següent màxima: "el desconeixement de la llei no n'eximeix el compliment".

FACTURES AMAGADES ALS TRIBUNALS DE COMPTES

L'auditoria realitzada pel Tribunal de Comptes el 1989, amb l'objectiu de conèixer quines van ser les despeses electorals realitzades pels partits polítics per a les eleccions generals i europees, afecta principalment les empreses que van prestar serveis al PP, al PSOE, al CDS, a IU i, al País Valencià, a UV.

Així doncs, a l'estat, les empreses que

van treballar per al Partit Popular, en conjunt, van ser les que més facturacions van amagar al Tribunal de Comptes, amb una xifra total de 1.193.966.323 pessetes; seguides de les que treballaren per al PSOE i per al PSC, amb 671.004.130 i 208.886.085 pessetes, respectivament.

Per volum, en aquesta relació, li segueixen les empreses contractades pel CDS, amb més de 742 milions de pessetes; Izquierda Unida, amb 329.929.814 pessetes; i Unió Valenciana, amb 70.601.001 pessetes.

Les empreses contractades pel PP que més facturació van ocultar al Tribunal de Comptes, van ser les empreses Mass Media —una central de compres publicitàries— amb 298.860.721 pessetes; Gramavi, amb 94.991.497 pessetes; les indústries Rivadeneyra, amb prop de noranta milions de pessetes i l'empresa d'arts gràfiques Mateu Cromo, amb més de 64 milions de pessetes.

El partit liderat per José María Aznar va centralitzar a través de la Tresoreria Nacional la major part del pressupost electoral —prop del 95%—, el responsable del qual era aleshores Angel Sanchis Perales, actualment processat per un presumpte delictes de suborn en el denominat "cas Naseiro".

VINCULACIONS AMB EL CAS FILESA

En segon lloc, pel que fa al volum econòmic contractat, figuren les empreses que van prestar els seus serveis al comitè de campanya del PSOE i del Partit dels Socialistes Catalans (PSC), que, en conjunt, no van donar als auditors del Tribunal de Comptes factures per un import lleugerament inferior als 876 milions de pessetes, dels quals 206'8 milions corresponen a la campanya a Catalunya, 33'1 milions a la del País Valencià, i 11'2 a la campanya de les Illes..

Entre les empreses que no han facilitat les seues factures al Tribunal de Comptes, destaca, en primer lloc, la firma d'arts gràfiques Hauser & Menet, amb 296'2 milions de pessetes. Aquest import va ser contractat gairebé íntegrament amb la comissió executiva federal del PSOE i només 1'5 milions amb el PSPV-PSOE.

Hauser & Menet, junt amb Mabuse —que va ocultar igualment factures per un import de 26 milions de pessetes— van formar part de les empreses relacionades amb l'escàndol descobert recentment de finançament del PSOE, i més concretament amb les empreses denominades Filesa i Time Export, en els casos de pre-

sumptes donacions o cobrament de comissions del partit socialista.

Es dona la circumstància que el diputat socialista Carlos Navarro, el cap visible d'aquest *holding* d'empreses, muntat presumptament per sostenir l'economia del PSOE, és de professió auditor de comptes.

Així mateix, una altra de les empreses que figuren en aquesta relació no li serà desconeixuda al lector. Es tracta de Gráficas Díaz, d'Alacant, el propietari de la qual és l'ex-president de la Diputació Provincial d' Alacant Antonio Fernández Valenzuela, que va ser condemnat pels tribunals per afavorir la seua pròpia empresa amb contractes de la corporació provincial.

També dues empreses catalanes, Talleres Gráficos Soler i la productora Alta Definición, ocultaren al Tribunal de Comptes factures per un import de 32 i 24 milions de pessetes respectivament. L'única empresa de Les Illes que figura en la documentació del tribunal és una empresa anomenada Publicidad Continental, que no va informar a aquest organisme de la facturació que li va fer al PSOE, per un import superior als onze milions de pessetes.

EL CDS VA GASTAR 742 MILIONS L'ANY 1989

El partit del duc de Suárez, el CDS —que segueix els passos de l'extinta UCD—, també es troba entre les organitzacions que van ser investigades. Concretament, segons l'informe del Tribunal de Comptes, van ser 32 empreses les que no van informar a aquest organisme de les quantitats que havien percebut pels serveis prestats al CDS durant la campanya electoral, les quals puguen a més de 742 milions de pessetes.

Dues empreses, Solución Diagonal i Vat, encapçalen el llistat per la seua quantia. La primera va facturar al CDS 266'8 milions de pessetes i la segona va contractar amb el partit centrista prop de 118 milions. Així mateix, la firma Grafiter, una impremta de Madrid, no va informar tampoc que havia realitzat treballs per als centristes per un import de més de 91 milions de pessetes.

És important deixar clar que aquest informe del Tribunal de Comptes no denuncia en cap moment irregularitats relatives a la Hisenda Pública. Només es tracta d'una relació d'empreses que no han facilitat a aquest organisme les seues facturacions amb l'objectiu de certificar

que realment s'han mantingut dins dels límits de despeses electorals marcats per la llei de 1987 els partits concurrents als comicis electorals auditats.

La coalició Esquerra Unida, la candidatura que en els comicis electorals de 1989 disposava del pressupost més modest entre les grans formacions polítiques, també s'ha vist inclosa en aquest informe del Tribunal de Comptes.

En el cas d'Esquerra Unida cal realitzar algunes apreciacions: si les empreses amb les quals va contractar diversos serveis per a la campanya electoral de les eleccions generals i europees de 1989 no van facilitar les seues factures al Tribunal de Comptes, això no afavoria a aquesta formació perquè el seu pressupost es quedava per sota de la quantia màxima d'inversió electoral autoritzada.

Els informes que realitza el Tribunal de Comptes persegueixen, mitjançant auditories, certificar que els partits polítics que concorren a les convocatòries electorals no sobrepassen el límit marcat per la llei de 1987. Per això ara com ara, només es poden permetre aquest luxe formacions com el PP o el PSOE, i en cap cas partits com ara el CDS o formacions polítiques com ara Esquerra Unida.

No obstant això, segons aquest informe, les empreses que van treballar per a la coalició d'esquerra l'any 1989 no van informar el Tribunal de Comptes d'una facturació conjunta d'uns 330 milions de pessetes.

El mateix passa amb organitzacions com Unió Valenciana. Segons l'informe, les empreses amb les quals va treballar en aquells comicis no van declarar més de setanta milions. Un cas semblant són els partits PNB, UPN o la coalició Convergència i Unió, els pressupostos dels quals difícilment podrien superar els límits establerts d'inversió en campanya electoral.

Per tant, el Tribunal de Comptes es veu en l'obligació d'auditar totes les candidatures, però resulta evident que els únics beneficiaris de l'ocultació de factures o qualsevol altra circumstància irregular, són els grans partits, el PSOE i el PP.

Aquests busquen fórmules per a ajustar-se a allò que estableix la llei, i mentrestant posen en marxa presumptes caixes B amb què es fan inversions electorals que, en ocasions, dupliquen el límit legal, i que són el vertader objecte de la investigació, especialment aquelles empreses que han acceptat el joc dels grans.

Equip d'Investigació